

Jonge generatie is crisisslachtoffer, maar (nog) geen verloren generatie

2012/38

22 | 08 | 2012

 MENSEN

 WELVAART

 BESCHERMING

Marc De Vos
Directeur Itinera Institute

Het nieuwe schooljaar nadert. Ik hef een lamento aan voor de jeugd. Terwijl de eurocrisis rondjes draait, zijn jongeren met zekerheid haar grootste slachtoffers. De erfenis van gemiste groei, vernietigd groeipotentieel, oplopende schulden, polariserende samenlevingen, ontrafelend Europees project en gedeukt Europees imago, zal vooral hun erfenis zijn. De slagschaduw van de Eurocrisis zal, lang nadat de crisis zelf bezworen is, over de toekomst van onze jeugd blijven hangen.

De kans op een verloren generatie, die zijn heil buiten Europa zal moeten zoeken of binnen Europa ongenadig het verval zal moeten ondergaan, is niet denkbeeldig. De best opgeleide en meest ondernemende jeugd uit de probleemlanden zoekt al ijverig betere oorden op: een bijkomende aderlating voor hun vaderlanden die zo smachten naar nieuwe dynamiek. En dan is er nog de onbetaalde factuur van de vergrijzing, die sowieso nog decennialang op de volgende generatie zal wegen, bovenop al de rest.

Wie de werkloosheidscijfers er even bijneemt, zal afschuw niet kunnen onderdrukken: gemiddeld 22% jeugdwerkloosheid in de Eurozone, met pieken van 30 tot

meer dan 50 procent in het Zuiden. *On-voor-stel-baar*: 1 op 2 Griekse en Spaanse jongeren verkwijnt in schier uitzichtloze werkloosheid. Dat is erger dan de Grote Depressie en het is terecht voer voor vele smekende mediakoppen. En toch: de jeugdwerkloosheid is zeker erg, maar ze is minder erg dan je denkt op basis van de officiële cijfers. En dat heeft alles te maken met statistiek.

Werkloosheidsstatistiek meet de werkloosheidsgraad: de verhouding tussen het aantal werkloze werkzoekenden en de beroepsbevolking. Vertaal dat naar jongeren —zeg maar beneden de 25 jaar— en je botst meteen op de realiteit dat velen in die leeftijdsgroep nog niet tot de beroepsbevolking zijn toegetroten.

“

Als de economische dip niet te lang duurt, dan zal de volgende golf op de arbeidsmarkt dus van hoger niveau zijn dan de vorige. Dat kan meteen de basis vormen voor meer productiviteit en innovatie, wat zich vertaalt in meer groei en meer jobs. .

”

Ze studeren nog, volgen opleidingen, of leven het vrije leven. De “beroepsbevolking” jonger dan 25 is daardoor klein in vergelijking met de hele leeftijdscohort; in verhouding veel kleiner dan bij ouderen die wel het niet-actieve leven achter zich hebben. In de breuk tussen werkloze werkzoekenden en beroepsbevolking is de noemer bij jongeren dus

een stuk kleiner dan bij ouderen, waardoor het resulterende percentage onnatuurlijk hoog is.

Een betere maatstaf is werkloze jongeren te vergelijken met hun hele leeftijdsgroep, in plaats van met alleen dat deel dat al op de arbeidsmarkt staat. Dat heet dan de werkloosheidsratio. Die cijfers zijn een stuk minder alarmerend: gemiddeld 9 procent voor de hele Eurozone en 11 tot 20 procent voor de Zuiderse probleemlanden. Nog altijd zorgwekkend, maar nog niet hopeloos. Ter vergelijking: in België is de officiële werkloosheidsgraad voor jongeren een schrikbarende 19 procent —bijna één op vijf— terwijl de werkloosheidsratio beneden de 6 procent ligt.

Het valt te verwachten dat veel jongeren —als ze even kunnen— nog wat verder zullen studeren in plaats van een barslechte arbeidsmarkt te betreden. De crisis kan zo het gemiddelde opleidingsniveau van jongeren verbeteren. Overheidsmaatregelen zoals het Belgische stageplan kunnen daartoe bijdragen. Als de economische dip niet te lang duurt, dan zal de volgende golf op de arbeidsmarkt dus van hoger niveau zijn dan de vorige. Dat kan meteen de basis vormen voor meer productiviteit en innovatie, wat zich vertaalt in meer groei en meer jobs.

De crisis hoeft van onze jongeren dus toch nog geen verloren generatie te maken: ze kan zelfs een geluk bij een ongeluk zijn. Maar dan moeten we natuurlijk wel veel doortastender ingrijpen om het tij sneller te keren. Want als de negatieve spiraal blijft verdiepen, dan staat de uitkomst helaas vast. Dan zal Europa zijn monetaire miskleun uit het verleden betalen met een verloren toekomst.

Marc De Vos directeur het Itinera Institute en doceert aan de UGent

Twitter @devosmarc

Voor duurzame economische groei en sociale bescherming.